

STRATEGIA DE DEZVOLTARE ȘI ABSORBȚIE A FONDURILOR EUROPENE

Aeroportul Internațional Ghimbav, proiect strategic pentru Regiunea Centru

Regiunea Centru dispune de o bază de date cu 1.336 proiecte de investiții, în valoare de aproximativ 28 miliarde lei (6,2 miliarde de euro), ne-a declarat Simion Crețu, directorul general al Agenției de Dezvoltare Regională (ADR) Centru. Aceste proiecte au fost încadrate pe domeniile strategice ale Planului de Dezvoltare a Regiunii pentru următorii cinci ani, beneficiarii urmând să le depună pentru atragerea fondurilor europene în perioada 2014-2020, a subliniat domnia sa.

Conform Planului strategic de dezvoltare, printre proiectele prioritare se numără construirea aeroportului internațional din județul Brașov (Ghimbav) și punerea bazei transportului intermodal în Regiunea Centru prin realizarea, într-o primă etapă, la Brașov și Sibiu, a unor platforme intermodale pentru transportul mărfurilor, ca parte a unui sistem național de platforme intermodale.

Regiunea Centru are 45 de proiecte prioritare în domeniul infrastructurii de transport. Din acestea, 17 proiecte vizează reabilitarea unor drumuri județene, 27 - reabilitarea de străzi urbane. Strategia arată că, până în 2020, este necesară reabilitarea a circa 1.000 km de drumuri naționale care, în prezent, au durata de serviciu depășită sau care, în următorii ani, își vor depăși durata de serviciu. De asemenea, cei 36 km de drumuri naționale pietruite din județele Alba, Covasna și Brașov vor trebui aduși la standardele cerute unui drum național.

O altă direcție investițională este îmbunătățirea condițiilor de transport pe drumurile județene. Documentul precizează: „În acest sens, este necesar ca în următorii ani să fie asfaltați cel puțin 500 km din cei peste 1.700 km de drumuri județene pietruite sau de pământ

și să se reabiliteze cel puțin jumătate din lungimea drumurilor județene cu durata de serviciu depășită. Considerăm ca fiind prioritară modernizarea drumurilor județene care asigură conectarea localităților urbane la rețeaua drumurilor naționale și a celor ce permit accesul spre zonele turistice intens frecventate sau spre zonele cu un real potențial turistic, dar insuficient exploatat”.

O altă prioritate de dezvoltare a infrastructurii de transport din Regiunea Centru vizează construirea de centuri ocolitoare pentru orașele mari traversate de drumuri europene sau de drumuri naționale principale, precum și extinderea celor actuale (Brașov, Târgu Mureș, Alba Iulia - nord, Sebeș, Aiud, Mediaș, Sighișoara, Făgăraș etc.).

Pentru următoarea perioadă de programare 2014-2020 finanțată din fonduri europene, Strategia de

Dezvoltare propune sprijinirea unui spațiu european unic al transporturilor de tip multimodal prin investiții în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T), stimularea mobilității regionale prin conectarea legăturilor rutiere secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, dezvoltarea unor sisteme de transport care respectă mediul și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și promovarea unei mobilități urbane durabile.

Zece proiecte cu risc de nefinalizare în POR 2007-2020

La nivelul regiunii Centru, sunt puține proiecte cu risc de nefinalizare, finanțate din fondurile europene alocate Programului Operațional Regional (POR) 2007-2013, ne-a mai declarat Simion Crețu.

„Sunt probleme de implementare pe toate axele POR, în special pe

domeniile care au fost lansate mai târziu”, a subliniat domnia sa, precizându-ne: „Având în vedere faptul că mai sunt doar câteva luni până la finalizarea programului, am efectuat o analiză a tuturor proiectelor, axându-ne pe cele cu valori peste 3.000.000 lei, care influențează consistent derularea POR. Practic, zece proiecte se regăsesc în categoria celor cu risc și au o valoare totală a finanțării nerambursabile alocată prin contracte de 25,40 milioane euro”.

Oficialul ne-a spus că semnarea unor contracte de finanțare abia în 2014, întârzierile în derularea procedurilor de achiziții și încheierea contractelor, modificări ale unor proiecte tehnice se numără printre cauzele gradului de absorbție mic

al proiectelor menționate. Alte probleme sunt întâzieri în execuție (neînțelegeri între firma de construcții și proiectant, respectiv beneficiar), insolvența sau falimentul antreprenorilor.

Oficialul ne-a explicat că, în cadrul proiectelor POR, există două aspecte ce reflectă evoluția sau gradul de implementare: "În primul rând, este un grad tehnic de implementare, respectiv evoluția lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, achiziția de echipamente ce sunt urmărite ca obiective tangibile prin proiect. Iar în al doilea rând există un grad de

implementare financiară, respectiv cheltuielile rambursate beneficiarilor prin POR, de către autoritatea de management (Ministerul Dezvoltării). Întotdeauna gradul de absorbție este mai mic decât cel de implementare tehnic al proiectelor și decât nivelul cheltuielilor efectuate de către beneficiar, fie ele eligibile sau neeligibile. Cele două nu coincid din cauza principiului de acordare a finanțării nerambursabile în cadrul POR și a circuitului documentelor între constructor/furnizor - beneficiar - Organism de Implementare - Ministerul Dezvoltării".

Absorbție redusă la reabilitări termice și lucrări la școli

Simion Crețu ne-a mai declarat că 10 din cele 13 contracte de finanțare semnate pentru reabilitarea termică a blocurilor, contractate începând cu luna februarie 2014, au un grad de absorbție sub 5%. Domnia sa ne-a menționat că achizițiile derulate respectă procedurile legale, iar ca proces, o achiziție derulată prin SEAP (sistemul electronic) durează în jur de trei luni, fără contestații, fără retrimiteri la ANRMAP (autoritatea care monito-

alizează achizițiile publice) și cu evaluarea ofertelor depuse fără clarificări.

De asemenea, se regăsesc în această situație și proiectele contractate pe cel de-al doilea apel lansat pentru reabilitarea școlilor. Domnul Crețu a subliniat: "Aceste contracte au fost semnate începând cu luna septembrie 2014 și, deși aveau procedurile de achiziții deja lansate, datorită faptului că acestea au fost derulate cu mult timp înainte de depunerea proiectului, o parte din firmele de construcții cu care s-au încheiat acele contracte nu mai funcționează, iar

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității locale (CLLD) vizează proiecte pentru comunitățile marginalizate: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat.

o parte din soluțiile tehnice propuse în urmă cu șapte ani nu mai sunt valabile în prezent”.

Un alt caz de proiecte întârziate sunt cele incluse în planul integrat de dezvoltare al Polului de Creștere Brașov. Acesta conține 26 proiecte contractate, atât pentru municipiul Brașov, dar și pentru localitățile Codlea, Predeal, Râșnov, Săcele etc, prin care se solicită 95,31 milioane euro fonduri nerambursabile. “O parte dintre ele, atât din cauza datei de semnare a contractelor, dar și anvergurii investițiilor și eforturilor financiare ce le implică, au un grad mai mic de absorbție”, a conchis directorul general al ADR Centru.

La proiectele cu disfuncționalități majore vor fi organizate lunar întâlniri punctuale de lucru între experții ADR Centru, Ministerul Dezvoltării și beneficiari, proiectanți, consultanți, diriginți de șantier pentru discuții și soluții concrete de realizare a lucrărilor în timpul rămas, a adăugat Simion Crețu.

Domnia sa ne-a mai declarat: “Sunt discuții concrete ca să facem o analiză punctuală pe proiectele cu probleme și să găsim cele mai bune soluții. Aceste contracte nu mai respectă graficele de lucrări și ale cererilor de plată. De aceea, considerăm că o monitorizare bună a relației cu firma de construcții pe perioada aceasta este benefică. Pe de altă parte, credem că problematice sunt unele proiecte foarte mari ca buget, care întâmpină probleme, unele și din cauza constructorilor care au intrat în insolvență. În urma întâlnirilor de luna trecută, deja s-au implementat o parte din soluții și s-au înregistrat rezultate pozitive în derularea lucrărilor”.

Toate proiectele prin POR trebuie finalizate până la 31 decembrie 2015

Conform Instrucțiunii 134, emisă de către Ministerul Dezvoltării referitor la “termenele limită de depunere a cererilor de rambursare și a cererilor de plată în vederea închiderii POR 2007-2013”, toate proiectele finanțate prin acest program trebuie să fie finalizate până la 31 decembrie 2015. Astfel, depunerea de către beneficiari a cererilor de plată se poate face până

în 20 noiembrie 2015, respectiv până la 29 februarie 2016 în cazul cererilor de rambursare aferente cheltuielilor efectuate până la 31 decembrie 2015. În acest sens, beneficiarul trebuie să încheie lucrările pe proiecte în cursul acestui an, precum și plata serviciilor prestate, urmând să solicite către OI (organismul intermediar) și minister rambursarea plăților efectuate până la 29 februarie 2016.

În cazul în care un beneficiar nu va respecta aceste condiții, acesta va suporta cheltuielile efectuate sau a celor rămase pentru finalizarea proiectului și atingerea indicatorilor propuși, atrage atenția directorul ADR Centru. “Ca principiu, în cazul în care un proiect fi-

Potrivit domnului Crețu, circa 206 milioane euro vor fi alocați pentru centrele de transfer tehnologic, iar 877 milioane euro – pentru a sprijini IMM-urile să devină mai competitive.

nanțat prin POR nu se va finaliza și nu-și va atinge indicatorii asumați, până la un termen ce va fi stabilit și transmis ulterior de către Ministerul Dezvoltării, toate fondurile primite pe acel proiect din bugetul POR vor fi returnate. Însă mi-

nisterul este autoritatea abilitată și responsabilă să emită instrucțiuni pentru reglementarea punctuală a acestor situații”, ne-a mai spus domnia sa.

Primele apeluri de proiecte pe noul POR, din toamnă

POR 2014-2020 a fost aprobat în 23 iunie 2015, la Bruxelles. Este programul cu cea mai mare contribuție la dezvoltarea regională a țării noastre, ce prevede alocări financiare pentru 11 axe prioritare (plus axa 12 - Asistență Tehnică), prin care vor fi investiți, în următorii șapte ani, 8,25 miliarde euro.

Din bugetul total, 6,7 miliarde euro reprezintă sprijinul UE, prin

POR 2014-2020 acoperă 9 dintre cele 11 obiective tematice avute în vedere de Politica de Coeziune a Uniunii Europene și va continua să finanțeze investiții din perioada 2007-2013: infrastructură socială, de sănătate și educațională, IMM-uri, drumuri județene și turism.

Fondul European de Dezvoltare Regională. Noul program este considerat o versiune mai bună, mai accesibilă pentru beneficiari, pentru că au fost înglobate recomandările Comisiei de simplificare a regulilor: apeluri de proiecte uniformizate pentru toate axele, un număr mai mic de documente depuse odată cu cererea de finanțare, iar proiectele aflate în stadiu avansat de pregătire vor primi punctaj suplimentar, în timp ce etapele de evaluare și selecție vor dura mai puțin, în opinia lui Simion Crețu.

POR 2014-2020 acoperă 9 dintre cele 11 obiective tematice avute în vedere de Politica de Coeziune a Uniunii Europene și va continua să finanțeze investiții din perioada 2007-2013: infrastructură socială, de sănătate și educațională, IMM-uri, drumuri județene și turism, dar va finanța și noi categorii de proiecte față de programul precedent: reabilitarea termică a clădirilor publice, lucrări de cadastru și centre de transfer tehnologic.

Potrivit domnului Crețu, circa 206 milioane euro vor fi alocați pentru centrele de transfer tehnologic, iar 877 milioane euro – pentru a sprijini IMM-urile să devină mai competitive. Pentru o economie cu emisii de carbon reduse, sunt alocați 2,37 miliarde euro pentru activități de creștere a eficienței energetice a clădirilor publice, rezidențiale sau pentru investiții în iluminat public și transport urban.

Conform datelor transmise de ADR Centru, pe 5 mai 2015, a fost lansat spre consultare publică Ghidul general al POR 2014-2020, iar pe 31 iulie 2015, Ministerul Dezvoltării a publicat două ghiduri specifice pentru POR 2014-2020 (microîntreprinderi și infrastructură rutieră).

De asemenea, ministerul a lansat o a doua sesiune de comentarii și propuneri pe Ghidul general al Solicitantului POR.

“Noi estimăm ca în luna septembrie să fie încheiate procesele de consultare publică și Ministerul Dezvoltării să lanseze cel puțin cele două domenii specificate anterior”, a conchis Simion Crețu.

Drumuri prioritare prinse în portofoliul de proiecte al Regiunii Centru:

1. Conectarea domeniului schiabil Șureanu la rețeaua TEN - T prin reabilitarea drumului județean DJ 704, de la Poarta Raiului (km 60 + 300) la Barajul Oașa (km 75+950) - Transalpina - DN 67 C - A1 (CJ Alba)

2. Modernizare drum județean DJ 1071: Aiud (DN1) Aiudul de Sus-Ramet-Bradești-Geogel-Macarestu-Bârlești Cătuni-Cojocani-Valea Bârnii-Bârlești-Mogoș-Valea Albă-Ciuculești-Bucium-Izbita-Cojeșeni-Bucium Sat-DN74 (Cerbu) km.0+000 - km.76+540 (CJ Alba)

3. Asigurarea stabilității versanților și prevenirea alunecărilor de teren prin consolidarea corpului drumului județean DJ705: limita jud. Hunedoara-Almașu de Mijloc-Almașu Mare-Zlatna (DN74), 30+500-km.48+128 (CJ Alba)

4. Reabilitare DJ 105 si 105 A (CJ Brașov)

5. Reabilitare drum județean DJ 131 și 131 B (CJ BV, CJ CV, CJ HR)

6. Reabilitarea drumului județean DJ 104 A Perșani - Victoria + completare DJ 105 C Victoria Ucea (CJ Brașov)

7. Reabilitare DJ 101 - (CJ Brașov)

8. Reabilitarea și consolidarea drumului județean DJ 113, Tg. Secuiesc – Turia – Balványos – Bixad, km 1+000 – 35+050 (CJ Covasna)

9. Modernizare DJ 122B DN 12 - Malnaș Băi - DJ 122 și modernizarea DJ 122 KM 0+000-23+960 Micfalău - Baraolt (CJ Covasna)

10. Reabilitare DJ 137 (Odorheiu Secuiesc - Cristuru Secuiesc) prin DN 13 C în E 60 (CJ Harghita)

11. DJ 131 - DJ 133 - DJ 137A (CJ Harghita)

12. Reabilitare DJ 128 (CJ Harghita)

13. Reabilitarea sistemului rutier pe drumul județean DJ 151B Ungheni – Căpâlna de Sus – Bahnea – limita jud.Sibiu și DJ 142 Târnăveni - Bălașeri, jud. Mureș (inclusiv reabilitare poduri) (CJ Mureș)

14. Reabilitarea sistemului rutier pe DJ Târgu- Mureș-Band-Șăulia și Luduș- Sârmașu - limita jud. Bistrița-Năsăud, format din DJ 152A km, DJ 151A și DJ 151 km (inclusiv reabilitare poduri) (CJ Mureș)

15. Reabilitare DJ 106 (Agnita - Sighișoara) (CJ Sibiu și CJ Mureș)

16. Modernizare DJ 106 B: DN 1-Ocna Sibiului-Loamneș-Șorostin-Țapu- DN 14B (CJ Sibiu)

17. Modernizare DJ 141: Mediaș-Moșna-Pelișor-Bârghiș (CJ Sibiu)

